

Το τελευταίο διάστημα γινόμαστε και στην Κρήτη όλο και συχνότερα μάρτυρες παράνομων δραστηριοτήτων με τροχοφόρα όπως τζιπ, γουρούνες, εντούρο κ.ά. σε παραλίες, κοίτες

ποταμών, υγροτόπους και ορεινά μονοπάτια, που γίνονται είτε για ιδιωτική διασκέδαση είτε για βιοπορισμό χωρίς κανένα έλεγχο. Είναι τόσο μεγάλη η ασυδοσία ώστε αυτοί που κάνουν αυτές τις δραστηριότητες συχνά τις βιντεοσκοπούν και τις αναρτούν με περηφάνια στο διαδίκτυο είτε για να δουν όλοι τα κατορθώματά τους είτε για διαφήμιση.

Αρκετές φορές έχουμε δει ομάδες με μηχανές εντούρο να κάνουν τη διαδρομή Σκίνακας - Γέργερη ή φαράγγι της Μονής Βροντησιού - δάσος Ρούβα δίπλα στις φωλιές των γυπαετού, ενώ πρόσφατα παρακολουθήσαμε στο διαδίκτυο ομάδα με μηχανές εντούρο να ανεβαίνουν στις κορφές του Ψηλορείτη στη διαδρομή από Ακόλυτα στην κορυφή του Τιμίου Σταυρού! Συχνά παρακολουθούμε μεγάλα караβάνια από τζιπ ή γουρούνες να κάνουν «safari tour» εκτός δρόμου ή πάνω σε ορειβατικά μονοπάτια μέσα σε προστατευόμενες περιοχές στα βουνά της Δίκτης, του Ψηλορείτη των Λευκών Ορέων και αλλού. Άλλοτε πάλι εποχούμενοι διατρέχουν αμμοθίνες, υγροτόπους, κοίτες ποταμών, δασικές εκτάσεις και αρχαιολογικούς τόπους, ακόμα και καλλιεργημένα χωράφια.

Εξ' όσων γνωρίζουμε αυτές οι δραστηριότητες στερούνται κάθε νομιμότητας, καταστρέφουν την χλωρίδα και την πανίδα, επιδεινώνουν τη διάβρωση των εδαφών και δεν σέβονται ούτε το περιβάλλον, ούτε το τοπίο. Εκτός αυτού, είναι εξαιρετικά ενοχλητικές στους ανθρώπους που ασκούν άλλες ήπιες -πραγματικά εναλλακτικές- τουριστικές δραστηριότητες, όπως οι περιηγητές και οι ορειβάτες. Άλλωστε δεν είναι λογικό να θεωρούμε την υπερβόσκηση ως τον βασικό υπεύθυνο για τη διάβρωση του εδάφους και να αγνοούμε τα τροχοφόρα που σκάβουν το χώμα και καταστρέφουν τη βλάστηση. Αυτές οι «κοντά στη φύση» δραστηριότητες είναι καλύτερα να μείνουν μακριά από τη φύση και να ασκούνται σε χώρους ειδικά διαμορφωμένους γι' αυτές.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 4 του Ν.3937/2011 για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, α) Δεν επιτρέπεται η κίνηση μηχανοκίνητων οχημάτων εκτός οδικού δικτύου σε οικολογικά ευαίσθητες εκτάσεις, όπως ενδεικτικά, μόνιμες ή εποχικές λίμνες και τέλματα και οι ακτές τους, ο αιγιαλός, οι αμμοθίνες, ποτάμια, ρέματα και ρυάκια, δάση, λιβάδια, βοσκότοποι, οι οικότοποι προτεραιότητας του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, καθώς και σε μονοπάτια που βρίσκονται σε τέτοιες περιοχές και β) Δεν επιτρέπεται η, μέσω της κίνησης μηχανοκίνητων οχημάτων, αυτόβουλη δημιουργία νέων ή η επέκταση υφιστάμενων δρόμων σε δασικά, χορτολιβαδικά και παράκτια οικοσυστήματα.

Τίθενται ακόμα μερικά ερωτήματα:

- Ποιός θα έχει την ευθύνη αν συμβεί κάποιο ατύχημα με κάποιο από αυτά τα οχήματα σε αυτές τις περιοχές; Τι συνέπειες θα έχει ένα τέτοιο γεγονός;
- Είναι συμβατή η παρουσία των μηχανοκίνητων στον Ψηλορείτη με το καθεστώς του

Φυσικού Πάρκου και του Δικτύου των Παγκόσμιων Γεωπάρκων της Unesco;

• Είναι συμβατές αυτές οι δραστηριότητες με το αγροδιατροφικό μοντέλο που προωθεί η Περιφέρεια Κρήτης;

Ζητούμε από τις δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς που έχουν στην αρμοδιότητά τους την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος να ερευνήσουν τα συμβάντα μέσα από το δικτυακό υλικό και από μαρτυρίες στις συγκεκριμένες περιοχές, να ελέγξουν τις διαδρομές που χρησιμοποιούν οι επαγγελματίες στα «safari», να ενημερώσουν τις αστυνομικές και δικαστικές αρχές και να πληροφορήσουν με σαφήνεια και με όποιο τρόπο κρίνουν πιο αποτελεσματικό τους πολίτες και τους επαγγελματίες για το τι επιτρέπεται και τι όχι.

Η Γραμματεία του Δικτύου ΟικοΚρήτη